

DIMITRA KSARHOJANAKU-TAVČAR

## ŠKOFJA LOKA

(Oda)

Mestece, vse rosno, prekrasno,  
sredi prostrane preproge zelenja,  
čarobni spev Sore in kosov!  
A ko podnevi skopno oblaki  
in te obsije žareče sonce  
s svojimi zlatimi žarki,  
da te segreje, in ko ob jasni noči  
prikuka ves nasmejani mesec,  
razgrne obilje svetlobe  
čez tvojo pokrajino,  
posuje s srebrnim prahom strehe  
tvojih hiš in vrhove dreves,  
ki se dan in noč sklanjajo nadte  
in se ponašajo s tabo;  
in mesečina se koj zatem  
srebrno zrcali v mirnih vodah Sore,  
ki žuboreče teko skoz tvojo sredo,  
potlej pa steče za tvoje zelene griče  
se skrit za njimi kot otrok.

In ko pride zima v svoji čisto beli, atlasni tančici,  
si, Loka, prekrita s čudovito snežno odejo —  
ti, ko nevesta ozaljšano mesto dleta  
in čopiča: domovanje umetnosti,  
s prastarim srednjeveškim gradom,  
polnim prelepih spomenikov,  
ki so jih tvoji prebivalci, podložni ali svobodni,  
do danes ohranili,  
ko punčice svojih oči.

Tvoje ulice s kamnitim tlakom  
spominjajo na starodavne ulice Aten,  
na slavne, ozke uličice Plake  
pod Akropolo in Partenonom,  
po katerih so se vzneseno sprehajali bogovi Olimpa  
in po njih modrovaje koračila Sokrat in Platon  
in kjer je pisal Homer Iliado in Odisejo —

*prelep si kotichek prijazne Slovenije,  
matere rodnice velikega Prešerna,  
Ivana Tavčarja, Cankarja in drugih.*

*Na tvojih cestah gledam zlato izrezljane kipe,  
kot da bodo spregovorili, ko jih srečujem.  
Na misel mi prihaja, da bi pokleknila  
pred neizmernostjo tvoje tisočletne kulture.  
In številne cerkve z visokimi zvoniki  
so priče tvoje veroizpovednosti.*

*Živo zelena,  
lepo izvezena preproga  
iz cvetlic vseh vrst  
in vseh odtenkov,  
v pestri krasoti razprostrta po tvojem tlu,  
sprejema odprtih src tuje goste  
v gostoljubne domove.  
In jaz, ki sem prišla iz drugih krajev  
in te občutim kot drugo domovino,  
spoštljivo upogibam koleno  
pred tvojo staroslavno veličino.*

*Polagam vence časti na grobove partizanov,  
ki so žrtvovali življenja v bojih  
zoper črni fašizem, skupnega tlačitelja narodov,  
izpostavljajoč svoje prsi nasilju  
za vsečloveško idejo  
svobode in miru,  
na grobne plošče in spomenike,  
posejane ob cestah in njivah,  
in na vklesana imena domoljubov  
v kamen z zvezdo,  
zvezdo, simbolom svobode in pravice —  
prepojen s krvjo  
in pregneten s tvojo prstjo.  
Vsa tvoja dežela je postala oltar  
samožrtvovanja, en sam oltar samožrtvovanja . . .*

(Iz grščine prevedel:  
Marijan TAVČAR)

Grška novinarka in pisateljica Dimitra Ksarhojanaku se je rodila leta 1935 v Kotroni blizu Špate na južnem Peloponezu. Študirala je književnost in novinarstvo v Atenah. Urejevala in izdajala je časopis »Grški glas« v Atenah in bila tajnica združenja založnikov in urednikov Grčije. Napisala je dva romana, ki pa zaradi njenih naprednih, socialističnih idej nista bila objavljena. Kot borka za svobodo tiska in pravice delovnih ljudi pri sedanjem režimu ni mogla upati na uspeh v Grčiji in jo je zapustila. Seznanila se je s profesorjem Marijanom Tavčarjem, strokovnjakom za novogrški jezik, in se z njim poročila. Sedaj živita v Škofji Loki.

Oda Škofja Loka je bila že objavljena v junijski številki Obzornika 1972 na str. 367/368.